

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közönségnyilvános és legyőzda: Aradi uca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót uca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szombat, 1931 július 4
Ara 16 fillér
VII. évfolyam, 149. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20
vidéken és Budapesten 3.60, külföldön
6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköz-
nap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hír-
delések felvétele tartja szerinti. Megje-
lenik hétfő kivételével naponta reggel

A Központi Tejcsarnok

Amikor a Központi Tejcsarnokról beszélünk, Szeged egy részének, még pedig jelentékeny részének tejjelátadását vitatjuk meg. A Központi Tejcsarnok szállít a városi közkórháznak, a gyermekkórháznak, az árvaháznak és a szegényháznak. A Központi Tejcsarnok fiókokat tart fenn és sok száz és száz család ezektől a fiókoktól szerzi be tejszükségletét. Tulzása van azonban abban az állításban, hogy a Központi Tejcsarnoknak monopóliuma van. Szabad mástól is tejet venni. A piaci árusoktól, sőt közvetlenül a termelőtől is. A sőt szócskát nem szatirából használjuk. Eszünk ágában sincs gunyolódni. Ennek a kérdésnek rendkívül nagy hordereje van. Emlékszünk az egyik legutóbbi közgyűlésre, amelyen élesen zúgolódtak a gazdák, mert a tejárusítás terén — állításuk szerint — hátrányos helyzetben vannak. Akkor a tifuszbajárvánnyal kapcsolatosan került szőnyegre a tejcsarnok ügye. Most meg az árai miatt, amelyek magasabbak, mint annak a mezőhegyesi állami tejgazdaságnak az árai, ahonnan az egyetem és annak a vállalatnak az árai, ahonnan a közrendészeti kórház hozatja a tejet.

A helyzet és a tennivaló egészen világos. Meg kell védeni a közönség és a városi pénztár érdekeit.

A városi intézmények tejszállítására háromhavonként pályázatot hirdetnek. A pályázaton, talán egyetlen eset kivételével, csak a Központi Tejcsarnok szokott részt venni. A szállítást meg is kapja mindig. A legutóbbi árlejtésen is megkapta s ez a szállítási idő július elsején kezdődött és szeptember végéig tart. Ez fontos. Mert ha a mai helyzet és rendszer alapos megvizsgálása után az derülne ki, hogy a tejet a város olcsóbban is meg tudja szerezni, mint amennyiért a Központi Tejcsarnok szállítja és hogy az olcsóbb tej legalább olyan jó, esetleg jobb is, mint az a tej, amelyet a Központi Tejcsarnoktól vesz, akkor természetesen attól a más forrástól kell beszereznie a tejet valamennyi intézménye részére, még pedig már október elsejétől kezdve. Az előkészítés munkáját tehát haladéktalanul meg kell kezdeni.

A városi szegényház júliusban, augusztusban és szeptemberben átlag napi 30, a többi hónapokban átlag napi 100, a közkórház napi 150—160, a gyermekkórház 25 és az árvaház napi 19 liter tejet fogyaszt. A város tehát átlagban naponként 300 liter tejet vesz át a Központi Tejcsarnoktól és fizet érte literenként 27 fillért. Magánosok ugyancsak a Központi Tejcsarnoknál 28 fillért fizetnek egy liter tejjért. Az egyetem a mezőhegyesi állami birtoktól szerzi be a tejet. Azt mondják, fölséges tejet. A szállítást az állami intézmény nyilvános árlejtésen kapta meg, az egyetem azonban nem háromhavonként, hanem évenként tart árlejtést s a legutóbbi versenytárgyalás decemberben volt. Most 22 fillért fizet az egyetem a tej literjéért. De fizetett már huszat is. A megállapodás értelmében a mezőhegyesi állami tejgazdaság 17 százalékos engedményt ad a Budapesti Mezőgazdasági Tejszemle árai-

ból. A tejet Szegeden az egyetem köteles befuvarozni, de a befuvarozás költségét az állami tejgazdaság viseli. A közrendészeti kórház még olcsóbban szerzi be a tejet. Tizennyolc fillért fizet literjéért.

Tudjuk, hogy tej címén nem tizezreket fizet el fölségesen a város. Még sem tudunk azzal a gondolatmal megbarátkozni, hogy legyen szükségleti cikk, amelyet a város intézményei drágábban szereznek be, mint bármely más közintézmény. Van itt szükség érvelésre? 1931-ben, júliusban, amikor az egyik szomszédos város nem tudja kiadni a tisztviselőknek a fizetést, a másik szomszédos város csak félfizetést tud adni s amikor Szegednek előrelátó gondossággal már hónapokkal ezelőtt függőkölcsonst kellett megszavaznia, nehogy valamelyik elsején zavarba kerül-

jön a tisztviselői fizetések kifizetése körül? Törhetetlen publicisztikai munkásság és lankadatlan közéleti harcok több beszerzési visszasságot szüntettek már meg. Ki ne emlékeznék a sok-sok éves olajszerződésre? S ki előtt lehetne megindokolni elfogadhatóan, hogy a mérnökség az aszfaltjavítási munkákat 60 ezer pengővel drágábban akarta megcsináltatni, mint amennyire a legolcsóbb ajánlat szolgált?

Meg kell takarítani azt a néhány ezer pengőt is, amennyivel a város többet fizet a tejért, mint az egyetem, vagy a közrendészeti kórház. S ha van kivívható előny a fogyasztók részére, azt is ki kell verékedni. Ma számít, nagyon sokat számít, ha egy fillérrel olcsóbban tudunk beszerezni egy liter tejet. Rettenetes, hogy így van. De számolni kell vele.

Várhelyi József

(A Délmagyarország munkatársától.) Négy nap óta néma áhitattal figyelt Szeged a tiszparti betegpalota fehér szobája felé, ahol tehetetlenül küzdött az elmúlással a fehérhajú főpap: Várhelyi József pápai prelátus. És most, hogy a júliusi éjszaka összeölelte a várost a folyóval, a csillagos eget a mély alföldi csenddel, ráborult mindenre a fájó gyász.

Meghalt Várhelyi József, a krisztusi szeretet legnemesebb szívé, legigazabb papja.

Teste már három nap óta érzéketlen volt, de a szíve túlélt az elerőtlenedett testet. Csak a szíve élt ezen a három utolsó napon, mintha külön élete lett volna. Talán az a mérhetetlen szeretet tartotta benne az életet, amelyet a vergődő, nyomorgó, küzdő ember iránt érzett hűven és szelíden. Az egész városhoz változatlan erősséggel és ez a szeretet, amely bőségesen, szelíden sugárzott a szív felé a megértett emberszívekből.

Most ott fekszik a fehérhajú, szelíd arcú ember a fehér halottas ágyon tisztán, békében csendesedett szívével.

Betegsége

Pénteken este 10 óra után néhány perccel megkondultak a fogadalmi templom harangjai és a város közönsége, amely négy nap óta aggódó részvétellel figyelt a nagybeteg főpap betegségére, tudta, hogy ez a szomorú harangzúgás Várhelyi prelátus halálát jelenti. Az egész városra őszinte gyász borult, az emberek megilletődve állottak meg az utcán, mindenki érezte azt a veszteséget, amelyet a fogadalmi templom első plébánosának elvesztése jelent.

Várhelyi József már két év óta betegeskedett. Két évvel ezelőtt nyári pihenőjét a Balaton mellett töltötte, ahol agyvérzést kapott és súlyos betegen szállították föl Budapestre. Erős szervezete azonban legyőzte a betegséget, látszólag teljesen visszanyerte egészségét és a múlt év decemberében, pápaszentelésének félszázados évfordulóján bemutathatta a fogadalmi templom oltáránál aranymiséjét. Ebből az alkalomból a szeretetnek, a nagybecsülésnek és a ragaszkodásnak min-

den jelével elhalmozta az arany szívű főpapot a város közönsége, aki több, mint negyven éven keresztül szolgált itt a béke, a megértés, a szeretet ügyét.

Néhány héttel ezelőtt ismét megbetegedett. Vesebántalmak támadtak meg. Beszállították a klinikára, ahol Purjesz professzor gondos kezelése csakhamar ismét talpraállította. Egészségesen ment haza, de nem sokkal később újból megbetegedett. Állapota annyira aggasztónak látszott, hogy kezelőorvosai tanácsára visszament a belgyógyászati klinikára. Az elmúlt hét csütörtökjén történt és azóta állapota szinte óráról-órára rosszabbodott. Kisebbséget kapott, amellyel azonban erős szervezete még megbirkózott volna, de betegsége lassan kifejlődő tüdőgyulladással komplikálódott. A haldoklók szentségét még hétfőn felvette Péter Frigyes szentferencrendi atyától. Csütörtökön délután dr. Balogh István belvárosi lelkész pápai áldásban részesítette. Kedden kora reggel elvesztette eszméletét és már akkor megkezdődött haláltusa. Eszméletét azóta csak egyszer, egyetlen pillanatra nyerte vissza, amikor főpásztor, Glattfelder Gyula megyéspüspök látogatta meg.

A végső küzdelem

Orvosai már négy nappal ezelőtt lemondtak róla, feladták a reménytelenné vált küzdelmet. Életét óráról-órára éther- és kámförinjekciókkal hosszabbították meg. Valami csodában bízott mindenki, de ez sajnos, nem következett be. A végső küzdelem pénteken este nyolc órakor kezdődött, alig félórával azután, hogy dr. Somogyi Szilveszter polgármester meglátogatta a haldoklót. Várhelyi prelátus jószágos arcát feldulta a halállal való birkózás fájdalma, arca elsötétedett és tíz óra előtt nyolc perccel kiadta a lelkét. Arca ekkor megnyugodott, elsimultak rajta a ráncok és valami szelíd béke sugárzott róla.

Halála pillanatában az ápolónővéren kívül csak unokaöccse, Schwarcz Gusztáv rákospalotai prelátus-plébános állt mellette. Néhány perccel később megkondultak a fogadalmi templom harangjai és belekondították a szomorú gyászhipt a vigasztalan júliusi éjszakába. Az emberek riadtan álltak meg az utcán, tudták, mit jelent a szokatlan harangzúgás és érezték azt a kitölthetetlen